

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις : Ιωάννου Γενναδίου 14 – 115 21, Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

Πρωτ. 1654

Αριθ.

Αθήνησι τῇ 7^ῃ Ἀπριλίου 2020

Διεκπ. 741

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 3018

Πρός

Τούς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας
Τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Εἰς τὰς Ἔδρας αὐτῶν

Θέμα: «Περί τῆς τελέσεως τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, συνεπεία τῆς ὑπ' ἀριθ. Δ1α/ΓΠ.οικ.23093 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. Β' 1178/6.4.2020) καί τῶν Ἀποφάσεων τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 1^{ης} Ἀπριλίου 2020»

Σεβασμιώτατε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι, εἰς τό Φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ. Β' 1178/6.4.2020), ἐδημοσιεύθη ἡ ὑπ' ἀριθ. Δ1α/ΓΠ.οικ.23093 Κοινή Ὑπουργική Ἀπόφασις (Κ.Υ.Α.) τῶν Ὑπουργῶν Παιδείας καί Θρησκευμάτων καί Ὑγείας μέ θέμα: «Ἐπιβολή τοῦ μέτρου τῆς προσωρινῆς ἀπαγόρευσης τῆς τέλεσης κάθε εἴδους λειτουργιῶν καί ἱεροπραξιῶν στούς θρησκευτικούς χώρους λατρείας γιά τό χρονικό διάστημα ἀπό 12.4.2020 ἕως 20.4.2020», ἦν καί ἀποστέλλομεν ὑμῖν συνημμένως, παρακαλοῦντες διά τήν ἐφαρμογήν τῶν προβλεπομένων ἐν αὐτῇ.

Ὡσαύτως, γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι κατά τήν Συνεδρίαν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 1^{ης} μηνός Ἀπριλίου ἐ.ἔ., συνεζητήθησαν ἐκτενῶς τά περὶ τῆς τελέσεως τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος καί ἀπεφασίσθησαν τά ἑξῆς:

1) Ἡ τέλεσις τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, κατά τήν ἐν λόγῳ περίοδον, δέον νά εἶναι λιτή καί σεμνοπρεπής, συμφώνως πρός τό ἦθος καί τήν παράδοσιν τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Ἰδίως αἱ μεταδιδόμεναι ἀπό τῆς τηλεοράσεως ἢ τοῦ διαδικτύου ἱεραὶ Ἀκολουθίαι ἐπιβάλλεται νά

πληροῦν τὰ προβλεπόμενα ὑπό τῆς Κ.Υ.Α., διά νά μή δώσωμεν οἰανδήποτε ἀφορμήν πρὸς κακεντρεχῆ σχόλια καί ψόγους. Ὑπενθυμίζομεν ὡδε τὰ ἤδη ὑμῖν ἐγνωσθέντα, διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 3016/ 2.4.2020 Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου, περί ἀποφυγῆς τελέσεως συλλειτούργων καί φωτογραφικῶν στιγμιοτύπων ἀπό τὰς ἱεράς Ἀκολουθίας, ὡς καί ἀπαγορεύσεως τῆς χρήσεως τῶν ἐξωτερικῶν μεγαφώνων τῶν Ἱερῶν Ναῶν.

Ἐπί πλέον, λόγῳ τῶν ἐκτάκτων συνθηκῶν τῶν ἡμερῶν ἐπιβάλλεται:

α) ἡ περιφορά τοῦ Ἐπιταφίου κατά τήν Μεγάλην Παρασκευήν ὅπως περιορισθῆ ἀποκλειστικῶς ἐντός τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καί

β) ἡ τελετή τῆς Ἀναστάσεως γένηται ἐντός τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, τήν συνήθη ὥραν, ἤτοι τήν 12^{ην} τοῦ μεσονυκτίου τοῦ Μεγάλου Σαββάτου.

2) Ἡ χρῆσις τῶν κωδῶνων τῶν Ἱερῶν Ναῶν δέν εἶναι ἀπαραίτητος κατά τήν ἔναρξιν τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν. Δύνασθε, ὁμως, νά κάμνητε χρῆσιν αὐτῶν κατά τήν ἡμέραν τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς, ὅτε θά σημάνουν πενθίμως ὡς εἴθισται, καί κατά τήν τελετήν τῆς Ἀναστάσεως, ψαλλομένου τοῦ «Χριστός Ἀνέστη», χαρμοσύνως καί πανηγυρικῶς.

3) Τό ὠράριον ἀπασῶν τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν καί τῶν Θείων Λειτουργιῶν τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Ἑβδομάδος παραμένει κατά τό σύνηθες, μέ τήν ὑπόδειξιν ὅτι τό ἱερόν Εὐχέλαιον δέον ὅπως τελεσθῆ τήν πρωίαν τῆς Μεγάλης Τετάρτης, ἀντί τῆς Προηγιασμένης Θείας Λειτουργίας, καί οὐχί κατά τό ἔσπερας.

4) Αἱ θύραι τῶν Ἱερῶν Ναῶν θά παραμένουν κεκλεισμένοι κατά τήν διάρκειαν ἀπασῶν τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν. Αἱ θύραι θά ἀνοίγωνται τοῦλάχιστον δύο ὥρας μετά τό πέρας τῶν κατά τήν πρωίαν ἐκάστης ἡμέρας τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, ἤτοι ἀπό τῆς 11^{ης} πρωϊνῆς ὥρας ἕως τήν 1^{ην} μ.μ., πλήν τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς, ὅτε, καί ἐξ αἰτίας τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ ἱεραὶ Ἀκολουθίαι αὐτῆς περατοῦνται ἀργότερον, τό ἀνοίγμα τῶν θυρῶν γενήσεται ἀπό τῆς 1^{ης} μ.μ. ὥρας ἕως τήν 5^{ην} μ.μ.

5) Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐπισημαίνει ὅτι ἐπιτρέπεται, συμφώνως τοῖς θείοις καί ἱεροῖς Κανόσι καί παλαιότεραις Ἀποφάσεσιν Αὐτῆς (βλ. σχετικῶς τήν ὑπ' ἀριθ. 244/10.2.1917 Συνοδικήν Ἐγκύκλιον), ἡ κατ' οἰκονομίαν λύσις τῆς αὐστηρᾶς νηστείας τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, δι' ὅσους ἐκ τοῦ Χριστεπωνύμου πληρώματος ὑφίσταται ἐπικρεμάμενος κίνδυνος κατά τῆς ὑγείας καί τῆς ζωῆς των, ἰδίᾳ δέ τῶν ἐγκύων, τῶν λεχῶν, τῶν θηλαζουσῶν, τῶν γερόντων, τῶν ἐν ἀσθενείαις κατακειμένων καί τῶν ἀναρρωνούντων. Καθίσταται σαφές ὅτι πρόκειται περί ἀναστολῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἱεροῦ Κανόνος καί οὐχί καταργήσεώς του, καί μόνον δι' ὅσους ἔχουν προβλήματα ὑγείας.

Ταῦτα πάντα γνωρίζουσα ὑμῖν ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος, τονίζει τήν ἀπόλυτον ἀνάγκην διὰ τήν πιστήν τήρησιν αὐτῶν, ἣτις τυγχάνει ἀπαραίτητος καί ὡς πρός τήν διασφάλισιν τῆς ἐπεκτάσεως τῆς Αποφάσεως διὰ τήν τέλεσιν τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν εἰς ἅπαντας τοὺς Ἱεροῦς Ναοῦς καί τὰς Ἱεράς Μονάς, ἔστω πρός καιρόν καί κατ' ἄκρην ἐκκλησιαστικὴν οἰκονομίαν «κεκλεισμένων τῶν θυρῶν» διὰ τοὺς πιστοὺς, καί μετὰ τήν 20^{ήν} Ἀπριλίου ἐ.ἔ., ὅποτε λήγει ἡ ἰσχὺς τῆς Κ.Υ.Α. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον παρακαλεῖσθε ἅπαντες ὅπως ὑποδείξητε τὰ δέοντα πρός τοὺς ὑφ' ὑμᾶς Ἐφημερίους, οἱ ὅποιοι ὀφείλουν νὰ γνωρίζουν ὅτι ὑπὸ τοιαύτας κρισίμους στιγμὰς, καθ' ἃς διακυβεύεται ἡ ὑγίεια τῶν ἀνθρώπων, δέν ὠφελοῦν τάσεις αὐτονομήσεως ἀπὸ τῆς κοινῆς πορείας τῆς ἐκκλησιαστικῆς νηός, ἀλλ' ἀπαιτεῖται πιστὴ ὑπακοή εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων, συνεχεῖς καί θερμὲς προσευχές, ὡς καί εἰλικρινὴς καί ἔμπρακτος μετάνοια.

Ἐπὶ δέ τούτοις, κατασπαζόμενοι τήν ὑμετέραν Σεβασμιότητα ἐν Κυρίῳ, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης.

† Ὁ Ἀθηνῶν Ι Ε Ρ Ω Ν Υ Μ Ο Σ, Πρόεδρος
 † Ὁ Θεσσαλονίκης Ἄνθιμος
 † Ὁ Παραμυθίας, Φιλιατῶν καί Γηρομερίου Τίτος
 † Ὁ Μηθύμνης Χρυσόστομος
 † Ὁ Τριφυλίας καί Ὀλυμπίας Χρυσόστομος
 † Ὁ Μεσσηνίας Χρυσόστομος
 † Ὁ Λευκάδος καί Ἰθάκης Θεόφιλος
 † Ὁ Θηβῶν καί Λεβαδείας Γεώργιος
 † Ὁ Παροναξίας Καλλίνικος
 † Ὁ Φωκίδος Θεόκτιστος
 † Ὁ Νέας Κρήνης καί Καλαμαριάς Ἰουστίνος
 † Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου Στέφανος
 † Ὁ Σισανίου καί Σιατίστης Ἀθανάσιος
 Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
 † Ὁ Ὠρεῶν Φιλόθεος

Ἀκριβὲς Ἀντίγραφον
 Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Ὠρεῶν Φιλόθεος

Κοινοποιήσεις:

1. Ἀξιότιμον κ. Νίκην Κεραμέως Ὑπουργὸν Παιδείας καί Θρησκευμάτων
2. Ἀξιότιμον κ. Βασίλειον Κικίλιαν, Ὑπουργὸν Ὑγείας
3. Ἀξιότιμον κ. Νικόλαον Χαρδαλιᾶν

Υφυπουργόν Πολιτικής Προστασίας καί Διαχείρισεως Κρίσεων
4. Αξιότιμον κ. Γεώργιον Καλαντζήν
Γενικόν Γραμματέα Θρησκευμάτων